

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1345/2016
21.12.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Михаиловић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, ПУ Ваљево, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Ваљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 470/15 од 23.12.2015. године, у седници одржаној 21.12.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 470/15 од 23.12.2015. године, тако што се одбија, као неоснована, жалба тужене и **потврђује** пресуда Основног суда у Ваљеву П1 475/12 од 06.12.2013. године, исправљена решењем истог суда П1 475/12 од 26.09.2014. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка од 12.000,00 динара, у року од 15 дана од пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 475/12 од 06.12.2013. године, исправљеном решењем истог суда П1 475/12 од 26.09.2014. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев па је обавезана тужена да тужиоцу на име мање исплаћене плате у периоду од јула месеца 2007. закључно са децембром 2008. године, плати укупно 61.786,24 динара са законском каматом на појединачне месечне износе, чији су висина и датуми доспећа ближе одређени овим ставом изреке. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 68.768,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 470/15 од 23.12.2015. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке па је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде за ноћни и прековремени рад и рад у дане државних и верских празника, у периоду од јула 2007. закључно са децембром 2008. године, исплати 61.786,24 динара са припадајућом законском каматом. Ставом другим изреке,

преиначено је решење о трошковима поступка, садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка од 68.768,00 динара. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка од 66.000,00 динара, а ставом четвртим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр.72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка, због којих се, применом члана 407. став 1. ЗПП, ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код тужене на неодређено време и у спорном периоду је био распоређен на радно место ... у Полицијској управи Ваљево и то до 31.12.2008. године, када је пензионисан. Решењем тужене од 28.07.2006. године одређена му је висина плате у складу са чланом 2, 3, 4. и 7. Правилника о платама запослених у Министарству унутрашњих послова од 26.06.2006. године, тако што му је према члану 2. и 3. Правилника – одређен основни коефицијент у висини од 6,68, према члану 4. Правилника - додатни коефицијент (према стручној спреми и радном статусу-месту) 9,96, а према члану 7. Правилника – додатни коефицијент за звање одређен му је у висини 1,55, на који начин му је одређен укупан коефицијент за обрачун и исплату плате у висини од 18,89. Поређењем коефицијента тужиоца са коефицијентом ББ, полицијског службеника који нема нередовност у раду, утврђено је да је овом упоредном раднику одређен укупан коефицијент 18,03. Оценом налаза судског вештака, судови су утврдили број часова прековременог и ноћног рада, као и рада у дане државних и верских празника тужиоца (нередовност у раду), те је утврђено и да је обрачун и исплата плате вршен за 174 часа месечно, али да тужиоцу по основу ноћног и прековременог рада и рада у дане државних и верских празника није исплаћиван додатак, већ му је плата исплаћивана само на основу решењем одређеног коефицијента. Такође је утврђено да (одлуком тужене) тужиоцу није утврђен коефицијент за обрачун и исплату плате који је за 30% до 50% већи од других државних службеника који нису имали нередовност у раду. У поступку пред другостепеним судом (где је отворана расправа у смислу члана 383. став 3. ЗПП), утврђено је на основу налаза и мишљења судског вештака да је упоредним радницима, ВВ распоређеној на радно место ... и ... и ГГ на радном месту ... одређен исти укупан коефицијент и то у висини од 12,84, од чега је основни коефицијент 6,68, по члану 2 и 3. Правилника, додатни коефицијент 4,61, по члану 4. Правилника, а коефицијент по члану 7. Правилника им је одређен у висини од 1,55.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд налази да тужиоцу није одређен коефицијент који је 30% до 50% већи од других државних службеника који нису имали нередовност у раду, па је усвојио тужбени захтев и

обавезао тужену да тужиоцу исплати утврђену разлику од 61.786,24 динара, на име увећања по основу ноћног и прековременог рада и рада у дане државних и верских празника у утуженом периоду.

Побијаном одлуком другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у целости, налазећи да тужилац није доказао да кроз утврђени коефицијент није извршено увећање за проценат већи од 30% у односу на упоредне раднике, који немају нередовност у раду, као ни статус овлашћеног лица, као и да тужилац решење о плати није оспоравао, па је исто постало правноснажно, услед чега оно делује својом материјалном правноснажношћу и доказном снагом на околност у том решењу утврђених коефицијената.

По оцени Врховног касационог суда основани су наводи ревизије тужиоца о погрешној примени материјалног права приликом одлучивања о захтеву за исплату накнаде за прековремени и ноћни рад и за рад у дане државних и верских празника у спорном периоду.

Наиме, 29.11.2005. године ступио је на снагу Закон о полицији („Сл. гласник РС“ бр. 101/05), којим је одређено да се основна плата запослених код тужене, састоји од основице коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, радна места, односно послове на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност послова (члан 146. став 2. Закона). Додатни коефицијент утврђен у складу са чланом 146. став 2. овог Закона, применом на основицу увећава плату за 30% до 50% у односу на плате других државних службеника (члан 147. став 1.), а уз сагласност Владе, за поједине категорије запослених могу се утврдити додатни коефицијенти који омогућавају увећање и за више од 50% у односу на плате других државних службеника (члан 147. став 2. истог Закона). Правилником о платама запослених у МУП од 26.06.2006. године одређени су додатни коефицијенти запослених.

Правилна примена наведених законских одредаба подразумева да полицајци и овлашћена службена лица запослени код тужене, почев од ступања на снагу Правилника о платама од 26.06.2006. године до 08.12.2011. године, када су ступиле на снагу измене Закона о полицији („Сл. гласник РС“ бр. 92/11), немају право на увећање плате по основу нередовности у случају да је њихова плата већ увећана 30% до 50% у односу на плате других државних службеника. При том, сама садржина одредбе члана 147. Закона, указује да приликом утврђивања да ли је овој категорији запослених увећана плата по овом основу, упоредни радник не може бити државни службеник коме је у старту утврђен нижи коефицијент по основу радног статуса – радног места и који је разврстан у знатно нижи платни разред.

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком погрешно примењено материјално право када је околност - да ли је тужиоцу у овом периоду (01.07.2006. до 28.02.2008. године) признато право на увећану зараду по основу прековременог и ноћног рада, као и за рад у дане државних и верских празника, утврђена стављањем у сразмеру коефицијента тужиоца са коефицијентом радника са истом стручном спремом, који раде у ... и ... или који обављају ..., којима је по основу платног разреда и радног места,

односно звања, одређен знатно нижи коефицијент за обрачун плате, те који немају нередовност у раду као што то има тужилац, нити статус овлашћеног службеног лица. Дакле, разлика у плати тужиоца и упоредних радника који обављају послове у ... и ..., односно ..., није заснована на исплати накнаде за нередовност у раду коју је тужилац остварио, већ по основу коефицијента утврђеног решењем тужене, којим је одређена само основна плата сваком од запослених и која у себи не садржи додатак за прековремени и ноћни рад и за рад у дане државних и верских празника. За разлику од ових упоредних радника, поређењем плате ББ, ..., коме је решењем тужене одређен укупан коефицијент за обрачун и исплату плате у висини од 18,03, а који нема нередовност у раду као што то има тужилац коме је укупан коефицијент одређен у висини од 18,89, произилази да тужиоцу одређивањем коефицијента у складу са одредбама 2, 3, 4. и 7. Правилника, није извршено и увећање на основу члана 147. Закона.

На право тужиоца на исплату увећане зараде по основу ноћног и прековременог рада и рада у дане државних и верских празника, применом члана члана 147. Закона, није од утицаја околност што тужилац против решења тужене о одређивању коефицијента за обрачун и исплату плате није користио правна средства, с обзиром да је обавеза тужене била да му висину коефицијента по овом основу правилно – применом наведене императивне норме одреди, што је она пропустила да учини, па тужилац основано тужбом потражује накнаду штете у висини остварених броја сати нередовности у раду, која је у конкретном случају утврђена оценом налаза и мишљења судског вештака.

Како је на овај начин, побијаном одлуком о основаности тужбеног захтева одлучено уз погрешну примену материјалног права, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, преиначио другостепену одлуку, тако што је одбио жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду којом је усвојен тужбени захтев, односно донео одлуку као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па су му, применом члана 165. став 2. у вези члана 154. ЗПП, признати трошкови овог поступка. Висина трошкова одмерена је у висини од 12.000,00 динара, а према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Сл.лист СРЈ“ број 54/98 ... „Службени гласник РС“ број 121/12), на име награде адвокату за састав ревизије. Трошкови на име судских такси за ревизију и одлуку по ревизији тужиоцу нису досуђени, с обзиром да му такса није ни одређена ни наплаћена, па нема ни право на накнаду истих.

На овај начин одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић